

Nordsjællandsruten fra Allerød til Værebros Å.

Turens indhold:

(Allerød betyder rydning mellem elletræer.)

Allerød Sortemose er et virkelig dejligt tørvemoseområde med store tørveflader med rigtigt højmosespræg. Mosen er privatejet. I både Sortemosen og Kattehale Mose vokser en lang række planter, som er typiske for næringsfattige hængesækmoser: Tranebær, Kærmysse og den særprægede kødædende Rundbladet Soldug.

Kattehale Mose og Allerød Sø er et sammenhængende naturområde, der er præget af både søer, tørvemoser, eng, græsmarker og krat. Kattehale Mose har fået status som EU-habitat. Det skyldes den meget sjældne "Stor kærguldsmed." Den er let at kende på hannens sorte krop med en gul plet på bagkroppen. En lun og vindstille sommerdag er der gode chancer for at se den. Stor Kærguldsmed er totalfredet, hvilket betyder, at hverken de voksne guldsmede eller larver må indsamles, eller dræbes med overlæg.

Kilder: Allerød Kommune, og Skov- og Naturstyrelsen.

Området var et industriområde fra midt 1800-tallet med gravning af såvel tørv som ler., der forarbejdedes på **Blovstrød teglværk**. Efterhånden anlagdes lange teglbaner for at transportere materialerne til værket. Det er resterne af dem, der udgør Blovstrød Veteranbane. I sommerhalvåret kører veteranbanen hver anden søndag.

Karen Sofies Høj er dannet af den overjord, der skulle fjernes for at komme til leret. Højen er opkaldt efter teglværksejerens datter

Vi passerer **Øxenholm - og Bregnerødgård**, som begge er stutier.

Solhøjgård Skolelandbrug var et kommunalt besøgslandbrug, der primært var forbeholdt Farum kommunes institutioner og skoler. Fra 2009 skal det sælges, men efter planen stadig bestå som skolelandbrug Der er de almindelige danske husdyr, som man kan opleve og måske hjælpe med at passe.

(Farum betyder stedet ved passagen.)

Furesø museerne består af 4 historiske huse, hvoraf de 3 ligger her. **Farumvejgård**, som indeholder et immigrant museum, **Ellegården** som er et egnsmuseum, der viser Farums historie fra oldtiden og frem til 1950'erne, samt **Cornelen**, som er en købmandsbutik med tilhørende bolig fra 1930erne.

Solgaven i Farum er et af Dansk Blindesamfunds fem landsdækkende special botilbud og dagcenter for blinde og svagtsynede, plads til 66 beboere + 20 daggæster

Furesøen oprindelig fyrsøen (de første træer på stedet var skovfyr + birketræer). Furesøen er Danmarks dybeste og Nordsjællands næststørste sø, og den største sø i Mølleåsystemet. Mølleåen udspringer i Bastrup sø, løber gennem Farum sø ind i Furesøen ved Fiskebæk. Alle søerne er inden for de sidste år blevet meget renere, der er derfor forbedret fiskebestand og rige muligheder for friluftsliv i og omkring søerne f.eks. Farum Søbad i søens sydvestende

Mølleåen med sin dal har haft stor betydning lige siden middelalderen. På sin 36 km lange vej til Øresund har åen et fald på 29 m og det har skabt grundlaget for mange små og større vandmøller (flest kornmøller) langs åen. I åens nedre løb var vandføringen så stor, at møllerne fra 1600 til 1800 tallet leverede energi til Danmarks tidligste industri virksomheder.

Mølleådalen

Fra Buresø til Furesø rummer mange unikke og værdifulde naturtyper.

Farum Sortemose, Klevads Mose og Krogenlund mose er vigtige levesteder for insekter og fugle og her findes et stort antal sjældne planter. Skovene i dalen er gamle græsnings skove, mange steder kan man se de gamle flerstammede bøge, som har fået deres skæve former af husdyrenes gnav og slid. Flere af skovene er i dag naturskov, hvor væltede træer får lov at ligge til glæde for insekter og svampe.

I Farum sø ligger en lille ø **Klavs Nars Holm** opkaldt i følge sagnet efter Valdemar Atterdags hofnar. Kongen havde lovet ham en ø, som len, og så gav han ham den mindste ø i hele riget. Narren blev sur og serverede ålesuppe uden ål til gengæld.

Farum kirke Ligger i den gamle landsby i den vestlige del af det nuværende Farum og er den ældste bygning på stedet. Kirkeskibet er fra 1100 året og med en senere tilbygning af våbenhuset. År 1400 forlænges kirkeskibet og det nuværende tårn bygges.

Farumgård var i 1300 tallet en hovedgård ejet af biskoppen i Roskilde, som kunne styre hele området herfra. Efter reformationen overgik den som så meget andet til kongemagten. Under hele enevælde-perioden benyttede kongen den som belønning til embedsmænd. I 1704 overtog amtsforvalter Jens Rostgård den. Han får en fransk arkitekt Francois Dieussart, som også byggede Sorgenfri slot i Lyngby, til at opføre den 3-fløjede hovedbygning, som ligger meget smukt med haveanlæg i barok ned til Farum Sø.

Farum Sø indgår i et sammenhængende naturområde med navnet **"Naturparken"**. Den strækker sig over området fra Farum sø til Slangerup. Både Farum Sø, Bastrup Sø og Buresø, som ruten gennemløber, er en del af naturparken.

Det var cigarsorterer Thorvald Vognsen, som i slutningen af 1930'erne, fik ideen til en naturpark tæt på København. Han drøftede sagen med statsminister Thorvald Stauning, forfatteren Johs. V. Jensen og andre af datidens store personligheder, der støttede idéen om en naturpark nær København.

Kilde: FNV, Foreningen Naturparkens Venner

Gretesholm er et næs i Farum sø. Her ligger en jættestue ved et af oldtidens vigtigste overgangs steder. Man har fundet mange redskaber på bakken overfor jættestuen.

Gedevase Bro

Trafikken har nok passeret Mølleåen, tæt på Farum Sø, men på et tidspunkt har man lavet en "vase", hvor vejen i dag krydser åen. En "vase" er en kunstig frembragt fast bund gennem en sump. Man lagde en blanding af grene og ris, jord og småsten ud i sumpen. Derved fremkom en nogenlunde fast rampe gennem vandløbet, der på den måde kunne krydses som et vadested.

Øvre - og nedre Hestetangs Mølle er eks. på 2 af de mange møller langs åen fra middelalderen. Det var kornmøller med møllehjul på omkring 1,5 m. I den nedre mølle var også en kort overgang en smedje, hvor vandhjulet drev en stor hammer. Den øvre mølle blev nedlagt allerede i 1799 ,da mølleren fik tilladelse til at opføre en vindmølle i Nymølle, og den nedre blev nedlagt i 1850erne, kun vejdæmningen og den udtørrede mølledam er synlige spor af øvre mølle. Af nedre Hestetangs Mølle findes en stensat side, hvor man kan se, hvor frislusen sad, samt mølledammen med lidt vand.

Terkelskov

Navnet stammer fra en møllerfamilie, som havde græsningsret i skoven. Grus og kalkgravning i Terkelskoven har efterladt et meget kuperet skovlandskab.

Kalken blev brugt til mørtel til brug for bygning af bl.a. de kongelige slotte. Kalkgravning i Terkelskoven ophørte i 1869, da man blev udkonkurreret af Faxekalkbrud.

og man plantede skov på stedet. En stor del af området er nu naturskov eller urørt skov, der skal udvikle sig i retning af urskov.

Bastrup Tårnet

Er et af de største forsvarstårne i Nordeuropa opført ca. år 1100. De tykke mure er rester af et imponerende bygningsværk. Tårnet havde en god strategisk beliggenhed ved det nord – sydgående vejsystem mellem Helsingør og Roskilde.

Den historieinteresserede Frederik VII købte Bastrup Tårnet. For at bevare resterne af voldanlæg og omgivelserne af ruinerne, blev området fredet i 1940.

Vandskellet

Mellem Bastrup - og Buresø ligger vandskellet i en højde på 33,5 m over havniveau, grundvandet løber her i hver sin retning mod havet. Mod øst løber Mølleåen mod Øresund og mod vest løber Græse å og Værebros å mod Roskilde Fjord.

Buresø har klart vand og badebro, børnevenligt.

Helligkilde: Ved Foden af Klokketildeværket findes i et lille Krat en Kilde, som forud ansås for hellig. Gamle folk huskede, at der lå krykker og klæde ved den, som de besøgende havde henkastet

I området omkring Slagslunde har der været mange **oldtidshøje**, de fleste er dog sløjfede nu. "Steiledyssen" lå lige syd for Slagslunde tv for vejen tragtbægerkultur.

Slagslunde: (navnet er sammensat af ordet lund/ lille skov og et personnavn)

Slagslunde Musikfestival finder sted ved det idylliske lille gadekær i Slagslunde. Som i andre landsbyer havde gadekæret i gamle dage en vigtig funktion. Her blev byens kreaturer vandet om morgenen, før de kom på græs og om aftenen, når de kom hjem fra marken. Gadekæret var også en vigtig vandreserve i tilfælde af ildebrand.

Musikere og arrangører arbejder gratis, lønnet med mad, øl og vand på dagen. Det koster ingenting at komme ind. Men for at festivalen skal løbe rundt økonomisk, er det ikke tilladt selv at medbringe øl/vand og mad. Musikprogrammet ønskes så lokalt som muligt. Festivalen kan anbefales som en lille sommerudflugt.

Stenløse (-løse betyder lysning)

Stenløse Kirke er fra ca. 1150.

Værebros Ådal

Værebros Å syd for Stenløse by, går den gennem en ådal, der er usædvanlig bred efter sjællandske forhold. Værebros Ådal har lige fra den tidligste middelalder med sine søer og moser været Nordsjællands grænse mod sydvest.

I forhistorisk tid var ådalen syd om Stenløse og Veksø og ind mod Ganløse en fjordarm og en del af Roskilde Fjord.